

PRIMÁTOR MESTA TREBIŠOV

Číslo: 20

Materiál určený na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Trebišove dňa: 20. 02. 2023

Názov materiálu: Zoznam pamätihodností mesta Trebišov

Obsah materiálu: - dôvodová správa
- Zoznam pamätihodností mesta Trebišov

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Trebišove

schvaľuje

utvorenie a odborné vedenie evidencie pamätihodností mesta Trebišov podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

Predkladá: PhDr. Marek Čižmár, primátor

Spracoval: Ing. Jozef Ferjo, referent pre regionálny rozvoj

V Trebišove 16. 01. 2023

PhDr. Marek Čižmár v. r.

Dôvodová správa

Na základe Metodiky evidencie pamätihodností obce, vydanéj Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky, ako odbornú a metodickú pomôcku pre obce na založenie a vedenie evidencie pamätihodností podľa príslušných ustanovení zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, predkladáme mestskému zastupiteľstvu navrhovaný zoznam pamätihodností mesta Trebišov.

Do zoznamu pamätihodností boli zaradené najvýznamnejšie súčasti nášho kultúrneho dedičstva, ktoré nie sú evidované v Zozname národných kultúrnych pamiatok Slovenskej republiky a sú zároveň majetkom mesta Trebišov.

Zoznam pamätihodností mesta Trebišov bude predložený krajskému pamiatkovému úradu a stavebnému úradu na odborné a dokumentačné účely.

Ďalšie významné pamätihodnosti, ktoré ale nie sú majetkom mesta Trebišov, môžu byť v budúcnosti zaradené do zoznamu pamätihodností až po súhlase vlastníka:

- Budova Okresného súdu - v Trebišove prvá verejná budova postavená po 1. svetovej vojne, obdobie 20. - 30. roky minulého storočia;
- Budova bývalej Všeobecnej úverovej banky - dočasné sídlo úradu SNR po 2. svetovej vojne, obdobie január 1945;
- Stračia nôžka - v Trebišove príklad mestotvornej architektúry soc. konštruktivizmu, obdobie 70. - 80. roky minulého storočia;
- Budova pošty - pôvodne budova mestského národného výboru do r. 1980. Na fasáde budovy sa nachádza bronzový reliéf z roku 1966, obdobie 50. - 60. roky minulého storočia.

Zoznam pamätihodností bude mesto na základe požiadaviek priebežne aktualizovať.

Spracoval: Ing. Jozef Ferjo, referent pre regionálny rozvoj

Zoznam pamätihodností mesta Trebišov

P. č.	Pamätihodnosť	Význam, stručná charakteristika	Časový údaj
1	Reliéf Mladosť	Perforovaný reliéf z bieleho kameňa je umiestnený na kruhovom objazde pri Všeobecnej zdravotnej poisťovni. Autor: Valér Vavro, akademický sochár.	1977
2	Monumentálna plastika Radosť	Pieskovcová plastika nachádzajúca sa v strede kruhového objazdu pri Kauflande. Autor: Ladislav Šichman, akademický sochár.	1977
3	Plastika "Pokolenie mieru"	Plastika nachádzajúca sa pred ZŠ M. R. Štefánika, je realizovaná z cararského mramoru. Autor: Valér Vavro, akademický sochár.	1976
4	Umelecké dielo "Zemplínska karička"	Predstavuje figurálnu kompozíciu žien tancujúcich karičku, realizované v liatom bronze. Pôvodne sa dielo nachádzalo na Námestí Štefana Boleslava Romana, dnes je súčasťou kruhového objazdu pri budove Mestského kultúrneho strediska. Autor: Ján Serbin, akademický sochár.	1973 - 1981
5	Fragment mozaiky - bazénová hala mestskej plavárne	Monument, zobrazujúci prírodné živly - slnko a vodu. Autor: Nikolaj Feďkovič, akademický maliar.	1988
6	Keramický glazovaný reliéf - vstup do mestskej plavárne	Keramický glazovaný reliéf „Vodný živel“, autor: Ondrej Priatka, akademický sochár.	1988
7	Škrabaná freska - Figurálne sgrafito	Nachádza sa na budove KaSS. Freska s tematikou ľudového folklóru zobrazuje ležiaceho mládenca hrajúceho na píšťale a tancujúce dievča v prírodnom prostredí. Autor: Mikuláš Klimčák, akademický maliar.	1961
8	Pamätná tabuľa na budove starej KaSS	Pamätná tabuľa s menami padlých hrdinov – obyvateľov mesta Trebišov, ktorí stratili svoj život v boji za oslobodenie mesta Trebišov vo vojnových rokoch 1944-45.	60. - 70. roky
9	Mozaika Šťastná rodina	Monumentálna sklenená mozaika na budove Nemocnice s poliklinikou v Trebišove, v minulosti s nápisom "Zdravie ľudu, vec celej spoločnosti", autor: Jozef Nemeč.	1976
10	Mariánske súsošie	Plastika Madony šliapajúcej na hada. Po jej pravici je kamenná plastika sv. Jána Nepomuckého a po ľavici socha patróna a ochrancu pred požiarmi sv. Floriána.	prelom 18. a 19. storočia
11	Pomník osloboditeľov	Zriadený bol na základe uznesenia rady MNV z 10. 4. 1945 na základe projektu kpt. Jusova firmou Žoldoš. V súčasnosti je na vojenskom cintoríne pochovaných 258 sovietskych vojakov (v 163 hroboch) z obdobia 2. svetovej vojny a 29 vojnových obetí (v 29 hroboch) z obdobia 1. svetovej vojny.	1945
12	Sádrová replika sochy M. R. Štefánika	Replika bronzovej sochy, pôvodne v nadživotnej veľkosti, nachádzajúca sa v strede mesta. V roku 1952 bola socha na základe rozhodnutia vtedajšieho režimu roztavená. Súčasná replika sa nachádza na prízemí budovy Mestského úradu v Trebišove.	50. - 60. roky
13	Súsošie Víťanie múzy	Nachádza sa pred budovou Mestského kultúrneho strediska v Trebišove. Názov Múzy vychádza z gréckej mytológie, podľa ktorej múzy boli ochránkyňami umení a vied. Autor: Klára Patakiová.	1986
14	Plastika Stĺp	Viacfarebná vysokopálená glazovaná keramika. Dielo sa nachádza pred objektom "Stará Jednota", autori: Lýdia Čepková a Milan Čepek.	1978 - 1979
15	Kamenná plastika vo fontáne	Nachádza sa na Severnom námestí vo fontáne, jej súčasťou je kamenná plastika pozostávajúca z troch travertínových blokov. Autor: František Patočka, akademický maliar.	1967 - 1968
16	Mozaiková betónová plastika	Betónová plastika nachádzajúca sa na sídlisku Mier. Výtvarné poňatie diela vychádza zo symboliky prírodných prvkov. Autor: Michal Petrek, akademický maliar.	1973 - 1974
17	Zimný štadión	Na našom území jedinečná atypická oceľová konštrukcia budovy.	80. - 90. roky
18	Športklub	Významná budova pre trebišovský šport a zároveň pamätné miesto s menami futbalistov športového klubu, ktorí zahynuli pri havárii na Branisku v r. 1945.	80. - 90. roky

19	Stará športová hala v parku	Svojho času významný športový stánok mesta.	50. - 60. roky
20	Budova pri kompostárni	V Trebišove ojedinelá stavebná konštrukcia - hrázená stavba.	polovica 20. stor.
21	Mestské kultúrne stredisko	Kultúrny stánok mesta, v ktorom sú sústredené dôležité kultúrne inštitúcie.	80. - 90. roky
22	Mestský úrad	V Trebišove reprezentatívna stavba socialistickej architektúry. Na prízemí budovy Mestského úradu v Trebišove je umiestnená sádrová replika sochy M. R. Štefánika.	1977 - 1980
23	Budova starej KaSS	Pôvodné Kultúrne a spoločenské stredisko (KaSS). V Trebišove reprezentatívna stavba epochy socialistického realizmu, na fasáde je umiestnená pamätná tabuľa s menami padlých hrdinov 2. svetovej vojny – obyvateľov mesta Trebišov.	50. - 60. roky
24	Historická pivnica v mestskom parku	Podzemná chodba, bývalá integrálna súčasť hradu, slúžila ako úkryt obrancov hradu, ubytovanie pre vojsko, sklad potravín alebo vináreň.	pravdepodobne 15. storočie
25	Obelisk Kandó Gábora	Obelisk významnej osobnosti pochovanej na cintoríne v Milhostove. Kandó Gábor bol plukovníkom, ktorý viedol vojska do boja proti Napoleonovi. Jeho syn Kálmán bol blízkym priateľom a poradcom predsedu vlády Júliusa Andrássyho a poslancom rakúsko-uhorského snemu. Jeho vnuk, Kálmán Kandó bol vynálezcom, ktorému vďačí svet za elektrickú železnicu a rušeň.	19. storočie